

MULTIKULTURNÍ ASPEKTY SOCIÁLNÍ PÉČE

3. Tutoriál

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FARULTA V KARVINĚ

První vládní koncepce integrace cizinců

- V roce 1999 byly i v reakci na zvyšující se počet cizinců přijaty Zásady koncepce integrace cizinců na území České republiky.
- V roce 2000 vláda přijala navazující dokument **Koncepce integrace cizinců na území ČR**, která byla v následujících letech aktualizována.
- **Koordinátorem integrační politiky je Ministerstvo vnitra.**

Podpora integrace na lokální úrovni

CENTRA NA
PODPORU
INTEGRACE
CIZINCŮ

Od roku 2009 byla v jednotlivých krajích postupně zřízena Centra pro podporu integrace.

Byla zřizována na základě projektů a využívala finanční prostředky z Evropského fondu pro integraci cizinců ze třetích zemí, od roku 2020 jsou financována ze státního rozpočtu.

Většinu center provozuje Správa uprchlických zařízení MV.

Centra poskytují zejména poradenské služby pro cizince. Také spravují **adaptačně-integrační kurzy**, které jsou od 1.1. 2021 **povinné pro cizince ze třetích zemí** s povolením k dlouhodobému či trvalému pobytu v ČR.

Adaptačně- integrační kurzy

- Kurz v délce čtyř hodin vede lektor v češtině spolu s tlumočníkem v příslušných jazycích (angličtina, ruština, ukrajinština, španělština, francouzština, srbština, mongolština, arabština a vietnamština).
- Cílem kurzu seznámit cizince s podmínkami pobytu či zaměstnání, vzdělávání a zdravotnictví v ČR, dále podat informace o hlavních institucích v zemi, i o zdejší kultuře.

Další zkoumání kulturních odlišností

Erin Meyer
The Culture Map (2014)

Vymezila specifika jednotlivých kultur
na škálách v osmi dimenzích:

- **Komunikace**
- **Hodnocení**
- **Vedení**
- **Rozhodování**
- **Důvěra**
- **Projevování nesouhlasu**
- **Plánování**
- **Přesvědčování**

Hi, my name is Peach. I have a wife, three kids and a dog. I like to read, go hiking and watch movies. What's your name? Do you have a family? How long have you lived here?

...

Cool, nice to meet you. See you later!

Hi Peach. I'm Coconut. I also have a family and we like to go outdoors on walks and play games together...

This is uncomfortable. Why are they asking me such personal questions and sharing so much about themselves? Hmm, maybe they truly want to be friends. I guess I'll share with them.

...

What just happened?!?

Fig 13 Photos showing different ideas of relation between central figure

the COUNTRY MAPPING TOOL

● Czech Republic   ● Ukraine

Ukrajinci

- Do roku 2000 nebylo přistěhovalectví z Ukrajiny nijak omezováno – poté zavedena vízová povinnost.
- Ukrajínští pracovníci v ČR typicky vykonávají různé nekvalifikované a fyzicky náročné práce, specifický je výraznější podíl žen.
- Ukrajince odlišuje vyšší míra religiozity a národní hrdosti ve vztahu k některým osobnostem ukrajinských dějin.

Vietnamci

Vietnamci nejsou jen
prodejci ve večerkách

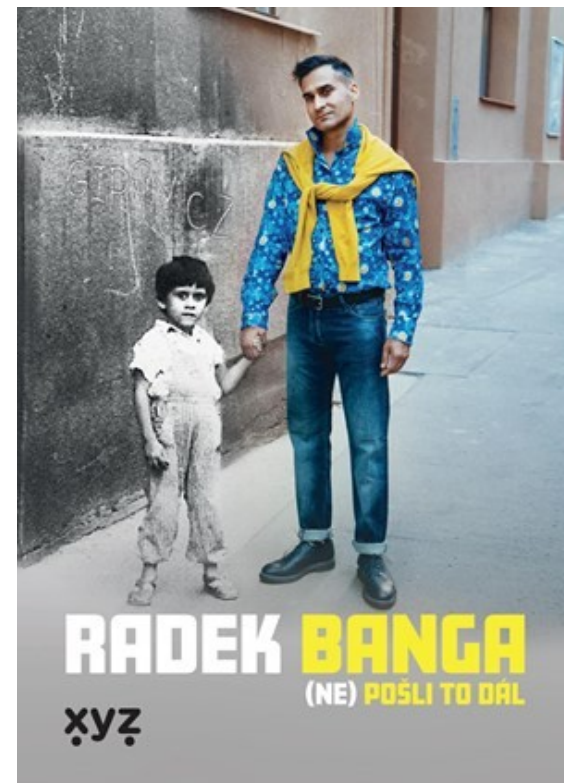
- Na základě mezinárodních smluv ze 70. a 80. let Československo přijalo desetitisíce vietnamských učňů a stážistů.
- V 90. letech bylo jedním z hlavních důvodů vietnamské imigrace do ČR slučování rodin a nově se rozvíjející podnikatelské aktivity.
- Vietnamskou kulturu formoval vliv konfuciánského učení i buddhismu. Dědictví konfucianismu se projevuje úctou ke starším i důrazem na vzdělání.
- Vietnamskou komunitu charakterizuje v případě starší generace relativní uzavřenost, a orientace na práci a na rodinu.

Romové v ČR

- V minulosti převažoval vůči Romům represivní přístup a později tlak na asimilaci
- **Romská kultura i komunikace měla převážně ústní ráz.**
- Typickými rysy komunikace romské menšiny jsou temperament, hlasitost a výrazná gestikulace.
- Typické je soustředění na přítomnost.
- V rámci romské komunity hrají stále klíčovou roli **rodinné vazby**.
- Romskou menšinu lze zjednodušeně rozdělit na dvě zhruba stejně početné skupiny – integrovaní a sociálně vyloučení.

Multikulturní kompetence

Multikulturní kompetence obsahují tři složky: **postoje** (tolerance a respekt k odlišnosti), **znalosti** (vědomí vlastní kulturní identity, přehled o kulturních, specifických odlišných skupinách a dovednostech) a **dovednosti** (empatii, flexibilitu či schopnost vhodně komunikovat).

Získání kulturních kompetencí přispívá také k odlišení kulturně daných jevů od sociálně patologických.

<https://www.nejsmesicizi.cz/ptame-se-za-vas/ptame-se-a-co-si-o-tom-vsem-mysli-cizinec>

Shrnutí hlavních témat

- Vymezení kultury a **dimenze národních kultur** (Hofstede)
- **Multikulturalismus** – jeho charakteristické rysy a různá pojetí
- Teoretické aspekty **migrace** – **základní pojmy** a jejich vymezení
- Základní tendence **historie migrace** v Evropě a v českých zemích
- **Migrační politika v ČR** – vývoj a základní tendence
- **Integrační politika** vůči cizincům v ČR – hlavní charakteristika a lokální úroveň
- Hlavní skupiny cizinců a etnických menšin v ČR (**Ukrajinci, Vietnamci, Romové**) – jejich charakteristiky a kulturní specifika
- Multikulturní sociální péče – kulturně kompetentní péče